

Landschap en natuur

Het landschap zag er in de Romeinse tijd wat anders uit dan nu. Het westen van Nederland bestond voor het grootste gedeelte uit moeras waar bijna niemand kon wonen. Dat kon alleen op een smalle strook aan de kust. De bevolking vond je vooral in het oosten en zuiden van Nederland. De meeste mensen woonden in het rivierengebied van Gelderland. Ook op de terpen (door mensen gemaakte heuvels) in Noord-Nederland woonden aardig wat mensen. In de andere gebieden was het een stuk rustiger.

Tegenwoordig hebben we dijken die het land beschermen tegen overstroming van de rivieren. Maar in de Romeinse tijd waren er nog geen dijken. Als er veel water door de rivier stroomde, kon die heel breed worden. Veel breder dan nu. Maar de rivieren zorgde ook voor voedsel. Er zat genoeg vis in om te eten. En de rivier zorgde bij het overstromen elke keer voor een laagje vruchtbare slib. Daar konden de boeren dan weer graan verbouwen of koeien laten grazen.

Ruim voor de tijd van de Romeinen was heel Nederland bedekt door bos. Maar vlak voor de Romeinse tijd, in de ijzertijd, begonnen mensen bos te kappen om er akkers van te maken. Toen de Romeinen kwamen, hadden ze nog veel meer hout nodig: ze moesten forten maken, schepen bouwen, koken, ovens stoken voor verwarming en nog veel meer. Binnen de kortste keren stonden er bijna geen bomen meer in Nederland. Daarna haalden de Romeinen de bomen uit Duitsland en België. Daar stonden er genoeg.



Het landschap in de Romeinse tijd met rivier de Rijn.

Achtergrondinformatie



De Romeinen maakten slim gebruik van het landschap bij de aanleg van forten, steden en wegen. Andersom probeerden ze ook het landschap te beïnvloeden. Met dammen verlegden ze de loop van rivieren en groeven kanalen voor betere verbindingen. Natte gebieden probeerden ze geschikt te maken voor landbouw door ze te verdelen in grote rechthoekige stukken (percelen). Sloten zorgden voor de afwatering. Ken je dat ergens van? Het gebeurt nu nog steeds.

De Romeinen wilde het landschap onder controle brengen. Dat geldt ook voor de dierenwereld. Ze vonden dat wilde dieren niet thuishoorden in de natuur, zeker niet de grote dieren. Daarom vingen ze die om ze in het amfiteater te laten vechten tegen gladiatoren. Niet ver van Nederland, in Keulen, is een grafsteen gevonden van een berenvanger die vol trots zegt dat hij 50 beren heeft gevangen. Die zullen dan ook wel in Nederland hebben rondgelopen! Best spannend.



Romeins olievaatje in de vorm van een beer die aan de ketting ligt.